

ПЕРЕМОГА УКРАЇНИ ЯК ГОЛОВНИЙ МЕСЕДЖ ТВОРЧОСТІ
ДИЗАЙНЕРА ОДЯГУ

Л. В. КРАСНЮК, М. А. ДЕМЧЕНКО, М. Ю. ДІДУС
Хмельницький національний університет

За десять років російсько-української війни та третій рік повномасштабного вторгнення, Україна помітно змінилася. Війна торкнулася усіх сфер суспільного життя, в тому числі і дизайну одягу.

В різні епохи дизайнери використовували свої колекції як інструмент для вираження соціальних змін. Сьогодні, в умовах війни, українські дизайнери не просто створюють нові колекції, а й висловлюють свою громадянську позицію, використовуючи моду як інструмент соціальної відповідальності. Їхні колекції – це не лише естетичний продукт, а й маніфест сили духа та людської стійкості. Мода вже давно вийшла за межі просто одягу, вона стала втіленням емоцій, травм і надій цілої нації. І саме завдяки українським дизайнерам світ бачить, як мода може відображати соціальні процеси й водночас підштовхувати до змін [1].

«Сьогодні моя зброя як дизайнера – інструменти моди. Нині я борюся за те, щоб завтра ми були вільні, сподіваючись на свободу для України та для всіх людей на планеті Земля. Це моя сила і моя місія. Усі люди мають право жити вільно і безпечно у своїх домівках на своїй землі», – це слова українського дизайнера Жана Гріцфельдта [2]. На Берлінському тижні моди Mercedes-Benz Fashion Week Жан Гріцфельдт представив колекцію одягу на якому були написи: «Україна», «паляниця», «пісня», «любов», «повага», «голос», «краса», «воля». У фіналі на подіум винесли великий прапор України, а глядачам показали кадри з відомими українцями та селебріті світу, які підтримують Україну.

Українські дизайнери активно просувають інтереси України у світі. Вони створюють тематичні колекції одягу, використовують у своїх образах етно-елементи і патріотичну символіку, дають інтерв'ю закордонним медіа, розповідають про війну в Україні, закликають підтримувати нашу державу на масштабних міжнародних подіях. Одяг від українських дизайнерів просуває українську культуру за кордоном і звертає увагу на проблему війни.

Сьогодні в умовах війни студенти кафедри технології і конструювання швейних виробів Хмельницького національного університету Марія Демченко та Мирослава Дідус продумували свою здатність реагувати на виклики часу, створивши ансамбль одягу під девізом «Боротьба світла».

Під час війни набули великого сенсу слова: «боротьба світла з темрявою», «боротьба добра із злом», «українські воїни – воїни світла і добра». Кожен новий день нашої незламності та боротьби демонструє героїзм і звитягу українців, наближає Перемогу світла над темрявою, уособлює неминучу смерть терористичної імперії.

Основну ідею ансамблю автори передали через образ ангела, оскільки саме він є символом світла, добра та духовності, захисником, заступником та охоронцем людей. Існування ангелів є одним із важливих елементів

християнської віри. Ангели – це безсмертні духовні створіння, обдаровані розумом і волею, послані на допомогу людям. Вони охороняють людське життя від його початку і до смерті та є заступниками людини перед Богом.

Першим етапом проєкту стала ескізна проробка моделей, в результаті якої було розроблено ескізний проєкт колекції із п'яти моделей (рис. 1). Пошук нових форм виконано шляхом стилізації і трансформації джерела натхнення. У кожній із моделей присутні елементи крил, а у центральній відтворена їх форма. Зв'язок частин одягу із формою крил прослідковується у формі накидки у моделі 1, рукавів у моделі 2 і 3, низу туніки та штанів у моделі 4, 5.

Рис. 1. Ескізний проєкт колекції «Битва світла» (автори студ. Марія Демченко, Мирослава Дідус, керівник Лариса Краснюк)

За результатами композиційного аналізу для подальшої реалізації у матеріалі вибрано центральну модель колекції, оскільки вона найбільш повно відображає ідею авторів. Модель складається із довгої сукні прямого силуету із вшивним одношовним рукавом та спідниці, яка одягається поверх сукні. Сукня має розширені до низу подовжені рукави, які створюють цікаву пластичну форму, що змінюється при рухах рук. Спідниця трапецієподібного силуету, спереду на запах, із шлейфом, має об'ємну рухому форму, що постійно змінюється в процесі руху. Для виготовлення швейних виробів використано атласні матеріали із блискучими поверхнями, що надають моделі додаткового сяйва та блиску, асоціюється із янгольським світлом. Зелений колір спідниці обрано для підсилення контрасту із білим атласом сукні, зелений також асоціюється із кольором військового обмундирування наших захисників. Голова прикрашена делікатним віночком із гілочок та листочків зеленого кольору (рис. 2).

Для виконання крил та оперення використано полотно теплоізоляційне білого кольору товщиною 3 мм із газонаповненого пінополітропілену. Полотно має напівпрозору матову фактуру, легке та цупке. Крила кріпили до каркасу із полої труби білого кольору суперклеєм для пластика, далі на полотно крил наклеювали попередньо вирізані із теплоізоляційного полотна пір'їнки різного розміру, створюючи ефект оперення із довнішнього та внутрішнього боку. На людині крила тримаються на допомогою двох шкіряних ременях, які

одягаються поверх сукні нахрест і фіксуються пряжками. Таке кріплення нагадує військову портупею і є достатньо зручним при рухах. По площині крил під пір'їнами розташована світлодіодна гірлянда, яка при включенні підсвічує крила теплим білим світлом і надає образу додаткової ефектності.

Рис. 2. Ансамбль одягу «Битва світла» (автори студ. Марія Демченко, Мирослава Дідус, керівник Лариса Краснюк)

Ескізний проєкт колекції та ансамбль одягу «Битва світла» приймали участь у фіналі Всеукраїнського конкурсу молодих дизайнерів одягу «Барви Поділля – 2024». Таким чином, у мистецтві сучасного дизайну одягу на перший план виходить складова національної самосвідомості. Дизайн розширив свої межі і крім створення естетично довершеного одягу, втілює емоції і надії української нації на перемогу. Автори ансамблю закликають українців залишатися мужніми у боротьби добра проти зла, вірити у перемогу світла над темрявою, підтримувати один одного та зберігати єдність.

Література

1. Війна, протезування та мода: як українські дизайнери трансформують індустрію [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://surl.li/bsrtvz>
2. Як світова мода реагує на війну [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.ukrainer.net/moda-i-viyna/>